

SLOVENSKI VESTNIK

Celovec • četrtek • 31. maj 2001 šte. 22 (3120) • letnik 56 • cena 10 šil. • 0,73 evra

Šentlipš: za župnije je pristojna krška škofija

Ne le na visoki cerkveni ravni, ampak tudi iz baze se dviga upor proti žaljivim in neresničnim trditvam deželnega glavarja Haiderja v zvezi z liturgičnim jezikom pri birmi v Žitari vasi. Haider je v svojem pozdravu novemu krškemu škofu Alojziju Schwarzu trdil, da je pri birmi v Žitari vasi bila maša samo slovenska in je zato žugal novemu škofu, naj v tej zadevi čim prej poskrbi za red.

Kratko brskanje po dejstvih pa je seveda pokazalo docela drugo podobo birmanskega slavlja: maša ni bila zgolj slovenska, ampak dvojezična. In: birma ni bila v Žitari vasi, pač pa v Šentlipšu. Deželni glavar je očitno zamenjal politično ureditev s cerkveno. Župnija Šentlipš je samostojna župnija v občini Žitara vas. Pa bo kdo dejal: malenkost. Morda res. A ne v tem vprašanju. Kajti v malenkostih tiči ponavadi resnična problematika.

Župnijski svet šentlipške fare, kot izvoljen organ župnijskih zastopnikov, je na svoji seji pred tednom dni v odprtem pismu deželnemu glavarju ostro protestiral proti njegovim izjavam. Župnijski svet ugotavlja, da je bila birma jezikovno oblikovana tako kot vsa ostala bogoslužja in je ustrezala domačim vernikom in gostom. Zato »Vašo kritiko najostreje

zavračamo kot nekompetentno vmešavanje v župnijske zadeve«. Člani šentlipškega župnijskega sveta deželnega glavarja vljudno pozivajo, naj vodi verodostojno politiko v korist vseh Korošic in Korošcev in ga že zaradi njegove lastne verodostojnosti prosijo, naj ostane pri resnici.

Svoje odprto pismo župnijski svet zaključuje z nedvoumno in jasno ugotovitvijo: »V cerkvenih zadevah je za župnije še zmeraj pristojen škof in ne Vi kot deželni glavar«.

Člani župnijskega sveta so se pod pismo podpisali čitljivo in s celim imenom.

Minulo soboto je Slovenski narodopisni institut Urban Jarnik v Pliberku priredil Zablatnikov dan 2001. Osrednja tematika je bila čezmejno sodelovanje regij. Več o dnevu bomo zaradi pomanjkanja prostora poročali v naslednji številki SV.

NOV NAPAD NA JEZIKOVNO UREDITEV V LITURGIJI

KHD in KAB zahtevata nemške maše

V torek, 29. maja 2001, zvečer sta KHD in KAB pri Mariji na Zilji priredila večer o manjšinski politiki, informanta in indoktrinatorja sta bila predsednika Josef Feldner in Fritz Schretter.

Argumenti in teze, trditve in namigavanja so bila ista kot so znana z letakov ali smo jih zadnje tedne čuli že v Galiciji, Ve-

likovcu, Dobrli vasi. Glavni nasprotnik večine, ki hoče biti zgolj enakopravna, so koroški Slovenci, »najbolj privilegirana manjšina v Evropi«.

Nova kvaliteta te gonje je v tem, da sta KHD in KAB 8. maja letos sopolpisala tako imenovani sporazum za okroglo mizo in se obvezala, da bosta pozitivno vplivala na svoje člane v vprašanju postavitve dvojezičnih krajevnih napisov.

Papir je nekaj, dejstva pa so drugo. In dejstva so v torek govorila prav nasprotno govorico. Tako Feldner kot Schretter sta se zaklinjala, da dodatnih dvojezičnih napisov ne bo, povezuva med dvojezičnimi napisi in uradno dvojezičnostjo zanju sploh ne pride v poštev.

S tem bi namreč Avstrija priznala »strnjeno slovensko ozemlje na Koroškem, kar bi bilo podobno »državi v državi«.

Govornika sta vso krivdo za zdajšnje stanje zvalila na slovenske politične organizacije, ki da ne zamudijo nobene priložnosti za sramotenje ugleda države in dežele. Dolgoletne izkušnje kažejo, da sta bili šola in cerkev vselej izmeničnotarči napadov nemškonacionalnih koroških organizacij in njihovega političnega lobija. V luči torkovih izjav, da je cerkev velik problem, ima Haiderjev pozdrav novemu koroškemu škofu jasnejše in oprijemljivejše konture. Feldner je ponovno odklanjal dvojezične liturgične obrede in ostro očital prebivalstvu dvojezičnega ozemlja, da se premalo odločno zavzema za zgolj nemške maše. Ljudje so sami krivi, če še nimajo nemških maš, in vprašati se je treba, ali so v kraju samem ljudje podvzeli vse, da dobijo nemško mašo. Pozval je ljudi, naj »zadevo sami in odločno vzamejo v roke«.

Diskusija je ponovno pokazala, da odprtega dialoga s to klientelo ni mogoče voditi. Komaj se je oglasila ženska z nasprotnimi argumenti, jo je občinstvo začelo zasmehovati, jo skušali prevpiti in so se slišali klici kot »ausse«, »weg damit« in podobno. Feldner in Schretter pa sta jo cinično in ob aplavzu poslušalcev odrinila v skrajno levi kot. S tem pa se seveda z njenimi argumenti ni bilo več treba ukvarjati.

F.W.

MEPZ PODJUNA IN MLADA PODJUNA

vabita na koncert

»Zdaj je pomlad«

v petek, 1. junija 2001,
ob 20.30

v Kulturni dom v Pliberku

Nastopajo: Mlada Podjuna,
Vokalna skupina VOX, Pepej
& Friends, MePZ Podjuna

Prisrčno vabljeni!

PREBLISK

Moji otroci so že preveliki, da bi zanje dobila »kindergeld«. In smo jih čisto zastoj doma redili za državo.

Država hoče na vsak način dokazati, kako rada ima otroke. Zanje in za njihove mame, ki bodo z otrokom živele od šestih tisočakov na mesec – ampak če izberejo

to varianto, so navsezadnje same krive.

Pri vsej državni ljubezni do otrok pa ne razumem naslednjega: kako to, da so otroci ljubezni vredni samo toliko časa, dokler ne gredo v šolo? Potem se jim namreč zapira šole, da bodo morali iz oddolžnejših krajev hoditi v centralne šole: na primer Obirsko, Slovenji Plajberk, Komelj itd.

Da ne govorim o tistih otrocih, ki so se pregrizli do mature in želijo kaj študirati: deset tisoč šilingov na leto stane samo vpis na univerzo, mame in atiji pa ne dobijo nobenih šest tisoč šilingov več

Denar za otroke

na mesec zato, ker sta se šla rodovitnosti.

Torej sklepam po svoji gospodinjski logiki: država hoče otroke, ki bodo po devetih letih obveznega šolanja šli na delo in bodo čimprej plačevali davke. Kdo pa potrebuje izobražence? Sami krivi, kaj pa kritizirajo državo, sitnobe sitne ...

S. W.

ŠOLSKA SKUPNOST NA ZVEZNI GIMNAZIJI IN ZVEZNI REALNI GIMNAZIJI ZA SLOVENCE V CELOVCU

vabi na
šolsko akademijo
pod geslom

»Praznik jezikov – praznik barv«

v petek, 8. junija 2001,
ob 19.30

v avli slovenske
gimnazije v Celovcu

Program bodo oblikovale
gimnazijske skupine.

Prisrčno vabljeni!

Navzven vse v najlepšem redu ...

V manjšinski politiki na Koroškem vlada po novem dialog. Tako beremo in čujemo skoraj že nekaj tednov. Posebno težo je dobil ta pojem pri tako imenovani okrogli mizi 8. maja t. l., pri kateri so sodelovali – vsaj kot fizično navzoči – deželni glavar, zastopniki koroških deželnih strank in koroških Slovencev ter predstavnik koroških bramborskih in domovinskih organizacij. Navzoči so podpisali tudi neke vrste komunikacije (glej faksimile), ki naj bi bil zavezujoč za vse podpisnike. Tako predvideva formula novega dialoga na Koroškem.

Oba predsednika slovenskih političnih organizacij sta po tem 8. majniku napela vse svoje moči, da bi rezultat te okrogle mize predvsem dvojezično slovensko govoreči koroški javnosti tolmačila kot poseben političen uspeh. V ta namen sta organizirala nekaj informativnih sestankov za navadno ljudstvo, ki mu je bilo treba pojasniti, zakaj je dialog trenutno na Koroškem tako potreben in da mimo tega dialoga enostavno ni poti. Dala sta sklicati razširjeni KOKS, neke vrste najvišji politični moralni gremij koroških Slovencev, ki naj bi v kočljivih in perečih vprašanih odločal o pravilnosti političnih korakov, predvsem obeh predsednikov. In nenazadnje so se tudi odbori obeh organizacij bavili z rezultatom te okrogle mize. Kot zgleđa, sta oba predsednika vse interne slovenske sestanke dobro opravila, ni ju spodneslo kot bi morda ta ali oni pričakovali. Kot zgleđa, sta

preskočila vse ovire in sta prišla na cilj brez večjih poškodb in prask. Kajti večina zbranih na teh različnih sestankih in sejah jima je dala prav. Kaj boljšega se obema predsednikoma ni moglo zgoditi. Prepričala sta svoje »ljudstvo« in s tem sedita razmeroma varno in neogroženo v svojih sedlih – vsaj za zdaj. Ker sta (menda) nastopala vsepovsod enotno kot »en mož« in govorila samo z »enim jezikom«, jima je povabljenost ljudstvo to poplačalo z večinskim

se moti in zmoti. Zdrava pamet bi celo rekla, da se večina nikoli ne more motiti, kajti več glav več ve in več istih pameti zna končno prav presoditi.

... navznotraj globoke zareze in razpoke

Kot se je zvedelo, s tem zanimivim dialogom vendar ni bilo tako, kot sta ga oba predsednika na zunaj prodajala in zagovarjala. Zgleđa, da je enega izmed sonavzočih sopolisnikov ominoznega komunikeja okrogle mize hudo pekla vest

»Dialog« z grožnjami

Enakopravnost in demokracija po koroško

prikimavanjem oz. glasovanjem. To je bil dokaz, da tudi poklicano ljudstvo stoji za njima kot »en mož«. Tako daleč ta politična uspešnica, ki jo je omogočil zaukazani in sprejeti dialog.

Tisti pa, ki tega »dialoga« z deželnim glavarjem in njegovimi somišljeniki ne odobravajo in ne akceptirajo, so ostali v marginalni manjšini, v taki šibkosti in majhnosti, da se jih zlahka da prezreti. Samo peščica jih je še tistih nepopoljšljivih včerajšnjih levih ekstremistov, ki ne znajo sprejemati signalov nove politike in delajo tako, kot bi se še vedno dalo z mobilizirati mase protestnikov, tako zagovorniki in zagnanci politike dialoga na Koroškem.

Tako je pač povsod v politiki, kjer je demokracija, pravijo tisti, ki kritični pripombi ne dajejo in se raje vdajajo neki čudni harmoniji. Večina ima vedno prav, pravijo, pa četudi

zaradi tega »novega dialoga«. Zato je na seji razširjenega KOKSa v Sentjanžu (16. 5. 2001) povabljenim članom povedal, da je deželni glavar pri omenjeni okrogli mizi slovenskim zastopnikom zagrozil, češ ali sprejmejo dialog z njim ali pa Slovencev v desetih letih ni več. Kako so slovenski zastopniki na tako masivno grožnjo reagirali, ni znano. So osupnili? Okameneli? Jim je zmanjkalo besed? Jim je vzelo sapo? So povesili glave? Skomignili z rameni? Preslišali? Vsi preslišali? Globoko požrli in tako delali, kot bi se ničesar ne zgodilo? Enostavno vse zbrisali in se predali »dialogu«?

O teh grožnjah se do danes v javnosti ničesar ni zvedelo. Zakaj o teh grožnjah slovenski zastopniki niso takoj nobenega obvestili ali pa zakaj po teh grožnjah niso takoj prekinili načetega »dialoga«, ostaja do danes nejasno. Razlag in ugi-

banj, zakaj so kljub temu vztrajali pri okrogli mizi in se s tem pustili potegniti čez mizo, je zadosti. Ena razlaga je prav gotovo ta, da so v prvi vrsti bili fizično navzoči, kar še ne pomeni, da so bili mentalno prezentni. Zdi se, da so vabilo deželnega glavarja imeli za tako važno, pomembno in neizogibno, da v konkretni situaciji v njihovi zavesti ni bilo nobenega prostora za trezno presojanje okoliščin, ki so jih sprejeli in pod katerimi so se »dogovorili« za »dialog« in za

političnega nasilja in izsiljevanja, je soodgovoren za avtoritarno vzdušje in daje potuho tistim tendencam, ki kritičnega in nasprotnega političnega mnenja ne zdržijo.

Cena tega izsiljenega »dialoga« je velika. Škode, ki jo s takimi grožnjami utrpita enakopravnost in demokracija na Koroškem, se trenutno še ne da oceniti. Na vsak način so se zastopniki koroških Slovencev podali na raven, kjer jih je možno z grožnjami zdisciplinirati ter jih narediti poslušne in prilagodljive. Huda škoda pa je bila narejena tisti politični opciji, za katero se je ravno Zveza slovenskih organizacij zadnjih deset let posebej zavzemala in ki jo je tudi na zunaj odlikovala. To je bila opcija odprte in liberalne narodnostne politike, ki se je povezovala s strukturami civilne družbe in je za izvajanje in uresničevanje enakopravnosti šla pot ustavnih pritožb. S to držo je Zveza slovenskih organizacij tudi opogumila posameznike, da se poslužujejo zakonov in pravic. V zamejnih vseh tega pa se koroškim Slovincem ponuja nek »dialog«, ki je odvisen o samovolje deželnega glavarja in ki nikakor ne sloni na enakopravnosti tistih, ki ta dialog oblikujejo. Trenutna manjšinska politika se je znašla v okoliščinah 18. in 19. stoletja, v katerih je perspektiva ljudstva bila odvisna od naklonjenosti vladajočih oz. vladajočega. Zgleđa, da se na Koroškem razvija svojevrstna zavest pravice in nepravice in da ima izsiljeni »dialog« za oblikovanje politike večjo težo kot pa zakoni, ki definirajo in ustvarjajo odnose.

Dr. Vladimir Wakounig

UNIKUM se ne da! Čeprav bi ga najnovejša črna vest, da mu bo po deželi tudi mesto Celovec črtalo vsakršno podporo, pravzaprav morala stresti do smrti, je ta ustanova neuklonljivega svobodnega mišljenja in nezavezanega jezika, izzivalnih akcij in tršate duhovne nekomodnosti šla v akcijo. In to kar na izredno senzibilnem področju, ki je v zgodovini katastrof, ki so pač doletavale to deželo odigralo pomembno vlogo. Zdj nimam v mislih leta 1938, ki v deželnem registru katastrof itak ni zapisano, kaj šele leta od 1939–45. Tudi leta od 1918–1920 s tem niso mišljena, čeprav po mnenju deželnih zgodovinskih fundamentalistov in dogmatikov ta doba absolutno sodi med katastrofske. Tudi časa francoske vladavine in turških vpadov nisem mislil, kajti francoskemu predsedniku je naš deželni glavar že pokazal,

TEKTONSKE ČRTE KOT SEIZMOGRAF STVARNOSTI

Ko (če) se na Koroškem zemlja trese

kje poper raste, Turki imajo zdaj pa tudi druge probleme.

Ne, Unikum je šel na področje, kjer, če se zgodijo, zavladajo dejanske katastrofe. To je teren potresnih linij. In spet je na udaru Koroška, ta mila, ljubljena domovina. (Pa se nekateri potem čudijo, da jih deželni glavar nima rad). Kajti nevarnost teh linij jasno prihaja z juga. In z juga na Koroško, vsaj na njen južni del, prihajajo samo grde stvari. Od tam pridejo suše in nevihte, sneg in neurja. Zdj pa še tektonske, potresne linije. Kriv vsega pa je črni kontinent Afrika, ker z vso silo in masivnostjo pritiska na filigrano belo Evropo ... Posledica te surove nasilnosti so potresne črte, ki kot krvave rane zevajo v zemelj-

ski skorji in ogrožajo Koroško. Če bo s tem pritiskom z juga šlo tako naprej, bojo potresne prelomnice nekega dne celo raztrgale, razdelile to nedeljivo in nedeljeno deželo. Bog prenosi nekaj tako groznega!

Unikum je pogruntal, da potresne črte odgovarjajo kulturnim socialnim in drugim pretresom, kar seveda dramatično ogroža idilično podobo, ki jo o tej neokrnjeni in deviški koroški domovini v sebi nosijo zvesti Korošci. UNIKUM se je odločil za ponovno (potrebno in zdravo) izzivanje koroške samozadostnosti in zaverovanosti v lastno nezmožljivost. Na 11 ključnih mestih teh potresnih linij, zaznamovanih s posebnimi naravnimi, arhitektonskimi, kulturnimi

ali uporniškimi elementi (slap v Podkanji vasi, partizanski spomenik na Robežu, prometni križ na Vratih, Beljaške Toplice), so postavljene umetniške inštalacije, ki naj ponazarjajo posebnost dotičnega središča. Inštalacije so mišljene kot antene, s katerimi lahko vsakdo prodira v zakulisje in podzemlje teh točk.

11 izbranih prelomnic je na sledečih krajih: Podkanjski slap pri Galiciji, Robež pri Apačah, Vrh pri Šmarjeti, jezero pri Svetni vasi, jez pri Svečah, avtocesta v Kotu, Področca pri predoru za avtocesto, Beljaške Toplice, jez Na vetrovih, Podklošter, in zadnja prelomnica je most na Vratih, preko katerega avtocesta prečka potok Ziljico. Pod mostom se opazovalcu od-

pira surealistična novodobna betonska katedrala, kjer vladata čarobna tišina in mir.

Na teh prelomnicah bojo Gerhard Pilgram, Roland Kollnitz, Uwe Bressnik, Thomas Kosmar, Herwig Turk in Mirjana Rukavina razstavljali svoje umetnine v obliki inštalacij. Njihov ogled bo možen od petka, 2., do nedelje, 24. junija 2001.

V petek, 2. junija, nudi UNIKUM skupinsko vodstvo do prelomnic/Sollbruchstellen v Svetni vasi, Svečah, Kotu, Področca, Na vetrovih, v Podkloštru in na Vratih.

Odhod je v petek, 2. junija, ob 15. uri z avtobusom ali pa z lastnim vozilom izpred univerzitetne menze, vrnitev pa ob 21. uri. Režijski prispevek znaša 100 šilingov.

Prijave so možne po telefonu: 0463-262621 ali 0664-45 11 854 oziroma unikum@uniklu.ac.at **Franc Wakounig**

»Sollbruchstelle III« na Vrhu

»Sollbruchstelle IV« v Svetni vasi

»Sollbruchstelle V« v Svečah

»Sollbruchstelle VI« v Področca

»Sollbruchstelle VII« v Kotu

Od 23. do 25. maja je bilo na Bledu 34. mednarodno srečanje pisateljev PEN-kluba, katerega so se udeležili delegati več kot 30 držav vsega sveta. Za avstrijski PEN-klub je srečanju prisostvoval tudi koroški pesnik in pisatelj Andrej Kokot. Njegov diskusijski prispevek pri okrogli mizi na temo globalizacija in pa človekove pravice v celoti objavljamo.

»Vprašanje, ki ga je Mirovni komite mednarodnega PEN-a izbral za obravnavo letošnje okrogle mize, je brez dvoma potrebno širše razprave, kajti upoštevanje človekovih pravic je malone povsod odprto in nas sooča s številnimi kršenji tega mednarodno pomembnega dokumenta. Zato pod pojmom globalizacije lahko razumemo tudi človekove pravice, vsekakor je treba razpravljati tudi o dodatnem vprašanju: ali globalizacijo pojmujejo zgolj kot t. i. amerikanizacijo.

Povsem je logično tudi vprašanje, ki terja odgovor o pisateljevi povezanosti in poklicanosti ukvarjanja s človekovimi pravicami. Mislim, da je to zanj celo moralna dolžnost posredno ali neposredno biti prisoten in opozarjati na pomanjkljivosti ali neizpolnjevanje človekovih pravic. Že ob opisovanju raznih človeških likov in njihovih usod se nehoti sooča s ponižanjem, preganjanjem ali z zaporom, skratka z dejanji, ki so v živem nasprotju z določili dokumenta o človekovih pravicah. Ne vem, če je pisateljeva poklicanost, povezana s tradicijo, iz katere prihaja, tudi že zavezanost neki kulturi. Če se z njo skuša izmikati dogajanju v svetu, potem verjetno tudi ne razmišlja o človekovih pravicah, kaj šele, da bi o tem vprašanju imel svoje stališče. To vsekakor ne more biti odraz povezanosti z neko kulturo, če jo tako lahko imenujemo, ne more biti v smislu njegove umetniške ambicije, saj ga, če se omejimo na vsakodnevne novice medijev, nehoti postavljajo v dogajanje okoli nas, do katerega v svoji poklicanosti (če se je zaveda) ne more biti brezbrizen. Kulturna tradicija v nazadnjaškem pomenu gotovo ne spodbuja, ker se sama postavlja na raven vaške folklorne, ki v globalnih vprašanjih ne more biti prisotna. Drugače pa je, če gre za tradicijo narodnih običajev in kulture ter ohranitve le-te, predvsem jezika, potem je tradicija tudi osnova, na kateri pisatelj gradi in razvija svoje poslanstvo. S tega vidika problem človekovih pravic vsak lahko razume in razlaga po svoje, vendar s pridržkom, da se zna poglobiti v položaj drugega in razmišljati tudi o njegovih problemih. To je edina pot, ki pelje do skupnih izsledkov in gledanj ter reševanja tega perečega vprašanja.

Tako tudi pisatelj vprašanje človekovih pravic lahko obravnava in tolmači s svojega zornega kota, gotovo drugače kot politiki, posebno tisti, ki imajo v rokah oblast. Na tej relaciji gotovo pride do največjih raz-

Predsednik slovenskega PEN kluba Veno Taufer med sodelavci

GOVOR ANDREJA KOKOTA V PEN

Globalizacija in človekove pravice

hajanj in konfliktov ter kršitev, ker vladajoči sloj izhaja iz drugih, moralno manj zavezujočih pristopov do tega vprašanja kot nemočni posameznik, skupina ali majhna država.

Za pravice se je treba povsod boriti – tudi za človekove. Če je to možno na osnovi dialoga, sem seveda za dialog. K temu se čutim zavezanega kot humanist in pisatelj. Kot tak pa si pridržujem pravico presoje, ali je dialog le taktika spretnega zavlačevanja.

Kot ustvarjalec sem moralno dolžan opozarjati tako z ožjega, lokalnega kot širšega vidika upoštevanja ali negiranja človekovih pravic. Tako kot v drugih deželah imamo tudi v Avstriji Ligo za človekove pravice, ki se ukvarja s preverjanjem izvajanja oz. kršenja človekovih pravic. Kot član dobivam poročila, iz katerih je razvidno, kako v naši državi in drugod po svetu upoštevajo oziroma kršijo človekove pravice.

Kot pripadnik narodne skupnosti po svoje gledam na to vprašanje, in bolj zaznavam, ali se v deželi oz. državi, v kateri živim in ustvarjam, čutim svobodnega, enakopravnega, zapostavljenega ali prikrajšanega najosnovnejših pravic. Ne mislim se spuščati v naštevaje podrobnosti. Poudariti pa moram, da smo Slovenci na Koroškem in druge manjšine v naši državi, v tem pogledu zelo občutljivi in seveda zahtevamo uresničitev sprejetih zakonskih določil, predvsem tistih, zapisanih v členu 7 avstrijske državne pogodbe iz leta 1955. Vem, da rešitev teh vprašanj ni v direktni povezavi s temo, ki jo danes obravnavamo, a je posredno vendarle povezano z listino o človekovih pravicah. Slovenci na Koroškem vseh zajamčenih

pravic še nismo deležni.

V zadnjih letih smo na osnovi pritožb pri Ustavnem sodišču izterjali nekaj pravic, zlasti na področju šolstva. Zdaj se, tako manjšina kot država skupno prizadevamo probleme reševati v okviru direktnih pogovorov oz. pogajanj pa tudi ob moralni podpori Republike Slovenije kot sopodpisnice omenjenega dokumenta.

Za pravice se je treba povsod boriti – tudi za človekove. Če je to možno na osnovi dialoga, sem seveda za dialog. K temu se čutim zavezanega kot humanist in pisatelj. Kot tak pa si pridržujem pravico presoje, ali je dialog le taktika spretnega zavlačevanja. To pa je za sleherno narodno skupnost, ki čaka rešitve svojega vprašanja, lahko zelo usodno. Usodno zato, ker v toku časa asimilacija stori svoje. Zelo sem namreč prizadet, da v moji rojstni občini, ki je pred 60 leti bila pretežno slovenska, danes le redko srečam človeka, ki zna spregovoriti tudi slovensko. Zato je razumljivo, da mora prizadeta manjšina ali posameznik pri uveljavljanju svojih človekovih pravic biti tembolj dosleden in nepopustljiv.

Kot nekdanja žrtev nacifašizma sem zaradi tega razvoja tembolj prizadet. Zato sem tudi budno spremljal politično dogajanje, ko je v Avstriji prišlo do vstopa svobodnjaške stranke v vladno koalicijo. Upravičena je bila tudi zaskrbljenost ostale Evrope, ki je Avstrijo kaznovala s posebnimi sankcijami. Hudo sem se zameril novinarjem francoske televizije, ko sem jim povedal, da so sankcije napačna pot in ne sodijo v podobo humane družbe, da pa je tudi napačno toliko pozornosti namenjati človeku z idejami mračne preteklosti. Koristno pa je budno spremljanje politike in dela te vladne koalicije, ki se je in se dobro zaveda, da si ne more privoščiti korakov, ki bi upravičili naložene sankcije. Resnici na ljubo je treba priznati, da je prav zaradi spremembe političnih razmer pri nas prišlo

tudi do drugačnega tolmačenja novejših zgodovine. Tu seveda ne gre prezreti deleža pokojnega zveznega predsednika dr. Kirchschrägerja, ki se je ob svojem obisku Koroške poklonil spominu selskih žrtev in bil tudi pobudnik ustanovitve fonda za plačilo odškodnine bivšim žrtvam fašizma. Tako Avstrija posredno priznava svojo sokrivdo zločinov v času nacifašizma, ko je sprejela nov zakon o popravni škodi prisilnim delavcem in vsem osebam, katerim so zaplenili njihovo imovino.

V tem času je tudi v odnosih

... drobtine, ki jih koroški deželni glavar ob asistenci nacionalno domovinskih združenj obljublja predstavnikom slovenskih organizacij na Koroškem, spretno prodaja kot »evropsko vzorno rešitev«. Resničnost pa je bistveno drugačna ...

zvezne vlade do narodnih manjšin prišlo do pozitivnega premika. Hrvati na Gradiščanskem so dobili več pravic na področju šolstva in nekaj dvojezičnih topografskih napisov. Tudi na Koroškem se odraža majhen napredek v manjšinski politiki.

A drobtine, ki jih koroški deželni glavar ob asistenci nacionalno domovinskih združenj obljublja predstavnikom slovenskih organizacij na Koroškem, spretno prodaja kot »evropsko vzorno rešitev«. Resničnost pa je bistveno drugačna in upravičeno zbuja nezaupanje tudi znotraj manjšine, še posebno, ko po drugi strani zatrjuje, da ne bo dopustil postavitve dodatnih topografskih napisov.

V meddržavnih odnosih pozdravljam, da je prišlo do kulturnega sporazuma, ki sta ga Avstrija in Slovenija pravkar podpisali. Gotovo je to pomemben mejnik v odnosih med obema

državama. Posebno pisatelji se moramo zavedati, kakšne možnosti sodelovanja nam ta dokument odpira. Z zadovoljstvom ugotavljam, da so v njem zajeti tudi nemško govoreči prebivalci Slovenije, kar je brez dvoma tudi v smislu človekovih pravic. Isto velja tudi za Slovence, ki živijo izven naselitvenega prostora manjšin. Za Slovence na Koroškem pa je tudi pozitivno, da sporazum vsebuje tudi določilo o možnosti sprejemanja programa slovenske televizije.

Če niz svojih, morda preveč subjektivnih gledanj sklenem, s prvim vprašanjem o tako imenovani amerikanizaciji v zvezi z globalizacijo obravnavanega vprašanja človekovih pravic, potem se mi nehoti vsiljuje spajanje ali podrejanje našega jezika in kulture z ameriško. Upam, da se motim. Če se srž vprašanja nanaša na gospodarstvo, bi to na videz bilo logično, po drugi strani pa se moramo zavedati, da kapital ne usmerja samo tokov svetovnega tržišča, marveč tudi vpliva na politiko in prilaganje človeka potrošniškemu navadam Zahoda in z njim podzavestno odrekanju lastni kulturi in identiteti. To bi seveda bilo v popolnem nasprotju s človekovimi pravicami. Zato bo treba temu razvoju v prihodnje posvečati veliko pozornosti. Tu ne mislim na odklanjanje znanja angleščine, pač pa na čuvanje pravice do lastnega jezika in kulture, katero so narodi razvijali v toku njihove zgodovine.

Malce sem že vznemirjen, ko vidim številne oznake tujih podjetij, kako se mali slovenski narod brezbržno in nekritično predaja tujim vplivom. Zato je načelo človekovih pravic treba postaviti najprej v bran svoje narodne in z njo tudi kulturne identitete. Če se bo Republika Slovenija ob stopanju v družino Evropske unije zavedala tudi te svoje značilnosti, potem bo s svojo podobo gotovo pripomogla k še večji raznolikosti narodov v skupnosti v kateri bo mirne vesti lahko zagovarjala tudi načela človekovih pravic.

Ob koncu bi rad še dal kritično pripombo, namreč, da me zelo moti, ker slovenska televizija v svojem »TELETEKSTU« nima sičnikov, torej č, š, in ž brez strešice. Pa še tale bridka informacija: v Celovcu sem kupil zgoščenki svetovnega atlasta. Ob pregledovanju sem bil seveda radoveden, če je tam republika Slovenija že upoštevana kot samostojna država. To sicer je, toda kraji so tam večinoma navedeni z nemškimi oznakami. Ne samo večja mesta kot Ljubljana, Maribor ali Celje, celo Ptuj, Novo mesto ali Jesenice, pa še drugi kraji. Če bi to bilo, denimo dvojezično, bi za neprizadetega morda bilo sprejemljivo. Mislim, da bi morali pristojni v Sloveniji stvari iti do dna, saj zadeva daje vtis, da Slovenija ni slovenska država.

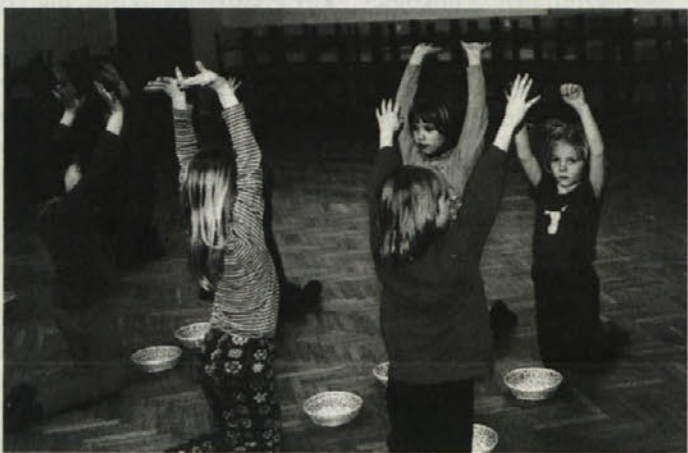
Andrej Kokot, diskusijski prispevek na mednarodnem srečanju PEN na Bledu, 25. 5. 2001.

POGLEDI ČEZ PLOT

Obisk SŠD pri vzgojnih institucijah

Slovensko šolsko društvo sodeluje v projektu »dvo- in večjezična vzgoja v otroškem vrtcu in osnovni šoli«, ki ga podpira EU. V projektu so poleg koroških Slovencev vključeni še Furlani, beneški Slovenci, zapadni, vzhodni, sater- in severni Frizijci ter lužiški Srbi. Za začetek je SŠD načrtovalo strokovno ekskurzijo vzgojiteljic v otroške vrtce v Furlanijo in Benečijo, da bi si tam ogledali modele dvojezične jezikovne vzgoje. Medtem ko so Furlani z uvajanjem svojega jezika v javne ustanove povsem na začetku in ga v vrtcu v Pradamu uporabljajo šele poldruugo leto, so slovenske kolegice v Špetru Slovenov že precej izkušene, čeprav so leta 1984 začele s petimi (5) otroki – zdaj pa jih imajo nad 70.

Koroške vzgojiteljice so si z zanimanjem ogledovale delo kolegic iz Italije, se pogovarjale in spraševale ter ugotovile, da so problemi za osvajanje jezika, ki nima močne podpore v okolici, povsod podobni: otroci se med seboj pogovarjajo v prvi vrsti v večinskem jeziku, predsodki proti manjšinskim jezikom ovirajo otroke pri učenju, včasih začenjajo mešati jezike, kar starše precej vznemirja ipd. Dovršeni in izključno veljavni modeli zaenkrat ni. Vsekakor pa načrtna in bolj dosledna jezikovna vzgoja lahko prispeva k bolj učinkovitemu učenju jezikov že v zgodnjem otroštvu. Zato sodelujejo v projektu predvsem skupine manjšinskih jezikov, ki skupaj nameravajo izdelati strategije, kako ohraniti jezikovno raznolikost Evrope. *Blajs*

Otroci slovenske šole v Špetru Slovenov v Benečiji

PEVSKI POZDRAV POLETJU IN JEZIKOM

SPD »Bilka« gostila zbor iz Bistrice ob Sotli

Letu jezikov je bil tematsko namenjen nedeljski koncert SPD »Bilka« v bilčovški ljudski šoli. Samoumevno je, da je tudi pesem kot univerzalni jezik srca in emocij ta popoldan odigrala pomembno vlogo.

O jezikih, njihovem pomenu za medčloveške odnose, njihovi vlogi pri oblikovanju narodne in skupinske zavesti in tudi o njihovi zlorabi v teku zgodovine je spregovorila mag. Anica Ferk-Gasser. Danes je na svetu okoli 6000 jezikov. Na žalost pa njihovo število obupno hitro pada, ker se njihovi govorniki iz političnih, ideoloških in ekonomskih ter kulturnih razlogov odločajo za močnejše, vplivnejše jezike. Lahko se zgodi, da bo žež nekaj sto let na svetu le še par sto jezikov. Jezik je kljub vsej tehnizaciji in tehnološkemu napredku slej ko prej najvažnejše komunikacijsko sredstvo, medij učenja in privajanja najosnovnejših in najvažnejših kulturnih veščin in korakov. Navržene misli so pri poslušalcih zapustile globok vtis.

Bilčovščani nedeljskega koncerta niso oblikovali sami. Čeprav bi to ob obilici društvenih skupin zlahka zmogli, so se odločili za poglobljanje prijateljskih stikov s pevci od drugod. K sodelovanju so namreč povabili Mešani pevski zbor iz Bistrice ob Sotli. Sodelovanje

med zboroma se je pričelo lani, ko so Bistričani svoj pevski seminar imeli pri Miklavžu, in so zvonki ter ubrani glasovi tridesetčlanskega zbora kaj hitro zbudili zanimanje domačinov. Pevke in pevci obeh zboraj so koj navezali tudi osebne stike, »Bilka« je potem gostovala ob Sotli, zdaj pa so Bistričani prišli na Gure.

Mešani pevski zbor iz Bistrice ob Sotli

Pri »Bilki« so sprva nekoliko črnogledo pričakovali ta koncert, saj v lepem nedeljskem popoldnevu ljudje ne sedajo prav radi v koncertne dvorane. A ves strah je bil odvečen, občinstvo je napolnilo avlo krajeve ljudske šole in uživalo ob pesmih zborov ter nastopu domače dekliške igralske četveri-

ce. Dekleta so z mentorico mag. Alenko Weber v italijanščini naštudirale kratek prizor »Kdor drugemu jamo koplje, ...« No, pokazale so, da jezikovno ne bojo kar tako zlahka štrbunknile v kako past ali jamo.

Pevski spored sta poleg gostov iz Bistrice ob Sotli popestrila Mešani pevski zbor in Moški zbor »Bilke«. Vsi zbori so poleg slovenskih narodnih in umetnih pesmi peli tudi pesmi drugih narodov – makedonske, nemške, rudske in druge, in tako obeležili leto jezikov, hkrati pa pokazali, da res toliko

Pošten dialog v pravni državi ...

... ali nazaj v desetletja preizkušeno protislovensko naravnano obravnavo potreb koroških Slovencev?

Dogajanje na političnem parketu v zadevah, ki se tičejo koroških Slovencev, se mi zdi podobno dokumentiranemu dogajanju v preteklosti, v letih od 1920 do pričetka druge svetovne vojne. Le da je prikrojeno današnjim političnim razmeram v državi in spremenjenemu pojmovanju ravnanja z manjšinami v Evropi.

V predvojni Avstriji je »Koroška domovinska zveza« (KHD-Kärntner Heimatdienst se je leta 1924 preimenoval v KHB-Kärntner Heimatbund) sodelovala o uradni deželni politiki napram koroškim Slovincem. Celotno pri pogovorih s predstavniki koroških Slovencev so bili posamezni vodje KHB kot npr. nacist in poznejši vojni zločinec Alois Maier-Kaibitsch mnogokrat navzoči. Posebno nekaj let pred zasedbo Avstrije, ko so bili že vsi voditelji KHB ilegalni nacisti, je ta organizacija pri ponemčevanju koroškega juga igrala pomembno in vodilno vlogo.

Takrat je KHB po želji dela uradne Koroške zastopal nemškonalne protislovenske interese skupin v koroških političnih strankah. KHB je imel

direktno povezavo z Berlinom in »skrbel« tudi za raznovrstne ukrepe, ki so služili raznarodovanju koroških Slovencev. Sodelovanje KHB in uradne Koroške tudi po letu 1934 (neuspeli nacistični puč v Avstriji) ni prenehalo, čeprav je najpozneje takrat bilo vsem znano, da hočejo nacisti uničiti Avstrijo in njeno ozemlje priključiti Hitlerjevi Nemčiji. Koroška deželna vlada je vseeno dopuščala širjenje organizacije KHB in večanje vpliva njenih voditeljev.

Danes kakšne paralele?

Kmalu po podpisu avstrijske državne pogodbe leta 1955 so postali mnogi politiki in vodilni uradniki koroške deželne vlade člani 1957 leta ustanovljenega KHD in skrbeli za vzdrževanje protislovenskega vzdušja in dogajanja v deželi.

Trenutno dovoljuje koroška deželna vlada, da ima KHD na internetu na straneh deželne vlade (rubrika Links, politika) možnost »voditi izpade proti slovenski narodni skupnosti« (NT, 27. 4. 2001, stran 3). Takšno zadržanje deželne vlade ocenjujem kot protislovensko dejavnost. Posebno še zato, ker slovenski osrednji organizaciji te možnosti nimata in je znano, da uradna Koroška ob-

stoj koroških Slovencev zelo rada zamolči. Poleg tega vemo, kako deželni glavar že leto in pol obravnava naše potrebe. Slovenski jezik v javnosti skoraj da ni prisoten in se njegovo večje vrednotenje ovira, razsodbe ustavnega sodišča pa se skušajo celo spreminjati.

KHD-funkcionarji se vabijo k sestujanju s Slovenci, kar se imenuje DIALOG. Istočasno se nadaljuje protislovensko delovanje.

Precej verjetno je, da se Haider pri nekaterih svojih izjavah še vedno orientira po ljudeh, kateri mnogokrat ne govore resnice. Mislim npr. na njegovo izjavo o birmi v občini Žitara vas, fara Šentlipš, kjer živi oseba, ki že desetletje in pol zalaga uradnike in politike z različnimi obvestili neresnične vsebine.

Sodelovanje ZSO – NSKS

Sodelovanje med ZSO in NSKS je bilo dolga leta, posebno v času poslanca K. Smolleja, zelo slabo, oziroma ga na mnogih področjih sploh ni bilo. To se je močno zboljšalo, in vsi se zavedamo povzročene velike škode zaradi nesoglasij med nami – borbe za obstanek ali nadvlado. Verjetno je ravno popravljanje preko deset let zamujenega privedlo do tega, da odgovorni v osrednjih organizacijah premalo preudarno razmišljajo. Če govorimo z enim jezikom in agiramo

enotno, smo vendar močnejši. Naše delovanje žal ne znamo pravilno zastaviti in izvajati.

Pri osrednjih organizacijah obstaja nekaj notranjih razprtij. Trenutno so posebno vidne pri NSKS, kar otežkoča skupno delo in razvijanje strategije za dosego ciljev. Prav bi bilo, da v odborih in v razširjenem KOKS začnejo razmišljati o pravilnosti ubrane poti in nadaljnji strategiji. Več ko leto dni nas posebno spretno »farbajo«, in še vedno jim sledimo kot ovce ter pričeto zadržanje z našim pristankom kar za tri leta podaljšujemo. Je tako obnašanje tudi znak, da sodelovanje med organizacijami koroških Slovencev ni povsem razčiščeno?

Ravnatelji na dvojezičnih šolah so končno imenovani

Ker je na Koroškem doba imenovanih trinajstih provizoričnih ravnateljev zdaleč presegala običajni čas med provizoričnim in definitivnim imenovanjem, je ministrica Gehrrejeva ukazala definitivno imenovanje. Imenovanje je v pristojnosti deželnega glavarja Haiderja. V Diči vasi in Ločah je imenoval za ravnatelje dvojezičnih ljudskih šol osebi brez kvalifikacije za pouk v slovenskem jeziku, kar je v nasprotju z avstrijsko šolsko zakonodajo, ne priča o spoštovanju in vrednotenju slovenščine in je korak k odpravljanju dvojezičnih

veljaš, v kolikih jezikih peti znaš.

Po koncertu pa je na dvorišču šole bilo družabno srečanje. Koncerta so se udeležili tudi županja Štefi Quantschnig in številni člani občinskega sveta ter poslovodja SPZ dr. Janko Malle.

Franc Wakounig.

šol. Začeti se bo moral dolgotrajen postopek pri upravnem in morda celo pri ustavnem sodišču. Zakaj »tako uspešni dialog« pri Haiderju ni sprožil protislovenskega ravnanja v duhu enakopravnega sožitja nemško in slovensko govorečih na Koroškem?

Obljubljeni pogovori v dunajski šolski komisiji o zadevi ravnatelji se zavlačujejo zaradi nezainteresiranosti nekaterih krogov na Koroškem. Treba je pridobiti na času in ukrepati po svoje – politično, protizakonito in protislovensko!

Gospod dr. R. Vospornik je nedavno napisal, da pogreša nadaljevanje dela v dunajski šolski komisiji in besedilo o dogovoru v zadevi »dvojezičnost za četrti razred«, ki naj bo podlaga za poznejše sklepanje v parlamentu. Prosim, da objavi še svoje pismo predsedniku komisije, kjer zahteva takojšen sklic komisije po predlaganem dnevnem redu. Na Dunaju bi bilo treba malo podrezati, stvar spraviti v tek in v javnost. Če tega do sedaj ni storil, močno zamuja in kot slovenski član komisije ne izpolnjuje svoje dolžnosti in pravice. Upam, da temu ni tako in so se člani komisije že zdavnaj zmenili za nadaljnje postopanje, kar bi razumel kot agiranje. Kaj pa KOKS pravi? Se o tem tam sploh še govori? Smo se že preveč navadili le (pre) pozno reagirati? *Franc Kukovica*

DOBRLA VAS

Glasba, razstava in družabnost.

Med koroškimi Slovenci narašča število oseb, ki se v prostem času ukvarjajo z likov-

nim ustvarjanjem, glasbenem udeleževanju idr. Krajevna prosvetna društva, tako tudi

SPD »Srce« v Dobrli vasi nudi domačim umetnikom samoukom možnost da se predstavijo širši javnosti.

Minulo soboto se je v polni dvorani kulturnega doma predstavila s kratkim nastopom domača skupina »Trio pomlad« s svojo prvo zgoščenko. Skupino sestavljajo Anja, Jožica Wastl in Anica Hudl. Nadarjene pevke gojijo petje od otroških let naprej, prvi nastop pa so imele pred dvema letoma. Besedila znanih popevk-uspešnic je poslovenila Anita Hudl. Razstavo v prostorih obnovljenega kulturnega doma oblikujeta domačina Krista Malle in Stefan Lesjak. Medtem ko Krista Malle pretežno slika portete in akte, se Stefan Lesjak predstavlja z abstraktnim upodabljanjem svojega čustvenega sveta.

Stefan Lesjak, Krista Malle in »Trio pomlad«.

Foto: Stukelj

M. Š.

PLIBERK

Glasbeni pozdrav iz Dalmacije

Bliza se poletje in marskdo od nas bo užival zasluženi dopust ob prelepi dalmatinski obali ali pa na kakšnem otoku Sredozemskega morja. Pretekli petek je na posredovanje nekdanjega zborovodja Koroškega partizanskega zbora Branka Čepina gostovala v pliberškem kulturnem

domu ženska klapa z otoka Visa blizu Splita. S koncertom domačih dalmatinskih pesmi, ki opevajo sinje morje, letne čase, ljubezen in naravo so pevke očarale z izredno lepimi, svetlimi glasovi, harmonijo in sredozemskim temperamentom. Ženska vokalna skupina je na lanskem

pevskem festivalu v Omišu donesla prvo nagrado. Na dalmatinskem večeru je nastopil tudi domači moški pevski zbor SPD »Edinost« pod vodstvom Branka Hudla. Po glasbenem potovanju po Dalmaciji je sledila vesela družabnost z okusno morskoro in žlahtno kapljico.

M. Š.

Ženska klapa je navdušila s temperamentnim petjem

Foto: Stukelj

JUBILEJNA VOŽNJA TREH DEŽEL

KATC in beljaška okrajna skupina ÖAMTC vabita na

20. alpe-jadransko vožnjo treh dežel

za avtomobile in motorna kolesa. Soprireditelja vožnje sta Avtomoto zveza Slovenije (AMZS) in italijansko društvo voznikov (FMI).

Kdaj: v nedeljo, 10. junija 2001 • Start: 9.30 • Kraj: parkirišče KIKA v Beljaku

Sodelujejo lahko vsi vozniki avtomobilov in motornih koles. V startnini 180 šilingov za šoferje in 160 šilingov za sopotnike sta vključena kosilo ter vožnja z gondolo. Zaključek bo na Peči/Tromeji.

PLANINSKA DRUŽINA BENEČIJE

30. srečanje obmejnih planinskih društev

Matajur, 10. junija 2001

Program:

- 8.30 zbirališče v vasi Matajur, iz katere bo pohod na vrh Matajurja slovenska sv. maša na vrhu Matajurja
- 11.00 kosilo pri koči G. Pelizzo
- 12.00 kulturni del srečanja na parkirišču pri koči G. Pelizzo
- 13.30

50 LET MLADI ROD

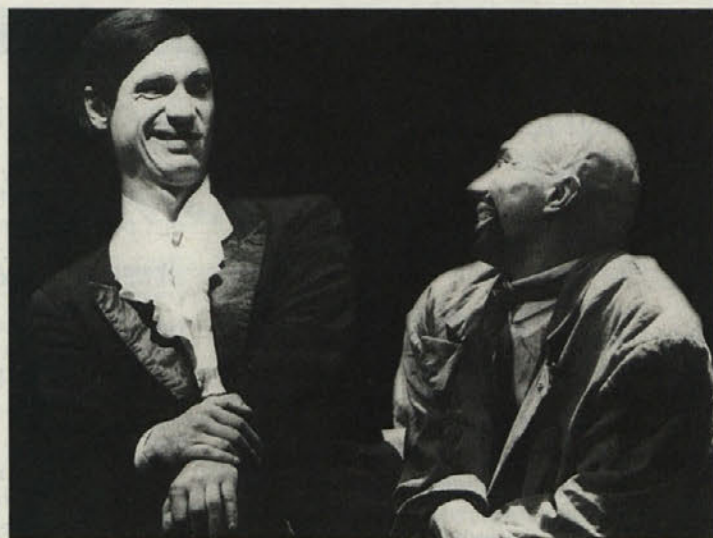
Peterboj za šolarje in šolarke dvojezičnih ljudskih in glavnih šol

finalno tekmovanje v Celovcu

Pokroviteljstvo: deželni šolski nadzornik Tomaž Ogris

četrtek, 31. Maj 2001, ob. 9 uri

na športnem igrišču Zvezne gimnazije za Slovence v Celovcu

KLOVNI, AKROBATI, PANTOMIMA

V Kulturnem domu v Pliberku bodo v sredo, 16. junija, ob 20.30 nastopili svetovno znani klovni moskovske cirkuške šole. Predprodaja vstopnic pri kulturnih društvih v Pliberku in v Posojilnici-Bank Pliberk.

ABONMA V K & K CENTRU

»Naključni človek« ljubljanske Male drame

V slabem mesecu je bila v četrtek, 17. maja, že druga abonmajska predstava. Tokrat je nastopil odlični igralski duet v produkciji SNG - Mala drama, in sicer Milena Zupančič in Ivo Ban. Predstava francoske pisateljice Yasmine Reza Naključni človek temelji na intelektualnem dramskem tekstu, podkrepljenem z življenjsko filozofijo in erotičnimi premišljevanji pisatelja in njegove sopotnice na potovanju z vlakom iz Pariza v Frankfurt.

Ona ga prepozna, v torbi pa ima njegov roman Naključni

človek. Ona ga obožuje, on pa ne ve za to. Ona se vpriči njega ne upa izvleči romana iz torbe, on pa ugiba o njej, le kaj bo počela v Frankfurtu. Tako nastane zanimiva napetost med obema, ki predstavo ustvari zanimivo.

Končno se po dokaj dolgih in solističnih monologih približata in tudi zbližata. O igralcih ne gre zgubljeni besed. Oba sta svoji vlogi odigrala profesionalno na visokem nivoju.

Tretja abonmajska predstava bo že 7. junija, in sicer v dvorani klagenfurter ensembles v Celovcu na Südbahn-gürtlnu (v Ljudskem domu). Na sporedu bo zanimiva predstava Dragice Potočnjak »Alisa, Alisa« v izvedbi Slovenskega ljudskega gledališča iz Celja.

RUBRIKA

Uspeh za ZG za Slovence

Deželni šolski svet je pretekli torek v veliki dvorani HYPO-Alpe-Adrija Bank podelil nagrade v okviru šolskega natečaja »Känguruh der Mathematik 2001«, katerega se je letos udeležilo nad 60 šol in

6.500 šolarjev in dijakov / dijakinj.

Najboljša v kategoriji Benjamin (1. in 2. razred srednjih in glavnih šol) je bila dijakinja Zvezne in zvezne realne gimnazije za Slovence v Celovcu Nadja Lampichler s 122,50 točke. V 75 minutah je morala pravilno rešiti kar 30 različnih nalog. K uspehu ji čestita tudi uredništvo Slovenskega vestnika.

M. Š.

Kenguru matematike 2001

V torek, 29. velikega travna 2001 je gospod Silvo Kumer v radiu Korotan poročal o podelitvi priznanj za tekmovanje Kenguru matematike 2001. Nekaj popravkov in dopolnil:

Tekmovanje Kenguru se razlikuje od matematične olimpiade ravno v tem, da skuša nagovarjati vse dijakinje in dijake, ne samo matematično nadarjene, kakor je bilo rečeno v poročilu. Menda se je tekmovanja udeležilo samo 28 dijakinj in dijakov ZRG in ZRG za Slovence. Dejansko je sodelovalo 9 razredov, se

pravi okoli 190 dijakinj in dijakov. V skupini Benjamin je Nadja Lampichler, dijakinja 2.c razreda, dosegla 1. in ne 2. mesto na Koroškem. S tem se je uvrstila v vrh mladih matematičark in matematikov Avstrije. Podelitve nagrad na Dunaju se kljub temu ne bo udeležila iz dveh razlogov: slavnost bo 19. rožnika 2001 v Gradcu, nagradili pa bodo samo najboljših pet vsake kategorije v avstrijskem merilu.

Lepo je, da poroča radio Korotan o uspehih dijakinj in dijakov slovenske gimnazije, vendar je za objektivno poročanje potrebna verjetno temeljitejša priprava.

Dr. Niko Ottowitz, profesor na slovenski gimnaziji

PRIREDTVITVE

ČETRTEK, 31. 5.

CELOVEC, športno igrišče ZG za Slovence
 9.00 50 let Mladi rod. Peterboj za šolarje in šolarke dvojezičnih ljudskih in glavnih šol
 DUNAJ, Inštitut za slavistiko Slovenski večer. Prof. Miran Hladnik (filozofska fakulteta Ljubljana) »Ženska v slovenski prozi« in Jože Mihelič (Triglavski narodni park), predavanje in diapozitivi
 BOROVLEJE, pri Cingelcu na Trati - društvo »Glasbena šola«
 18.00 Zaključni nastop oddelka
 BAD BLEIBERG, Terra Mystica - KKZ, SPD Zila, Sepp Kolbitsch Chor
 20.00 Koncert »Srečanje v gori«. Nastopajo: Vokalni ansambel Voskresenije iz St. Petersburga, Sepp Kolbitsch Chor, Millstatt

PETEK, 1. 6.

ŠMARJETA V ROŽU, farna cerkev - KD Šmarjeta-Apače, KPD Planina, PD Sele, SPD Borovlje, KKZ
 20.00 Koncert vokalnega ansambla Voskresenije iz St. Petersburga
 PLIBERK, kulturni dom - MePZ Podjuna, Mlada Podjuna
 20.30 Koncert MePZ Podjuna Pliberk »Zdaj je pomlad«. Nastopajo: Mlada Podjuna, Vokalna skupina VOX, Pepej & Friends, MePZ Podjuna

SOBOTA, 2. 6.

ŠMIHEL, farna cerkev - KPD Šmihel, MePZ Gorotan, KKZ
 20.00 Koncert vokalnega ansambla Voskresenije iz St. Petersburga

PONEDELJEK, 4. 6.

ŽELEZNA KAPLA, pri Zadruzi - SPD Zarja in SPD Celovec
 8.00 Romanje k sv. Duhu (nad Solčavo); sv. maša ob 11. uri

SREDA, 6. 6.

DUNAJ, v klubu - KSŠSD
 20.00 Razprava v nemščini »Minderheitensprache-Bereicherung oder Barrieren?«

ČETRTEK, 7. 6.

CELOVEC, ke-teatr - k & k
 20.00 Teatr »Alisa, Alica«. Gostuje SLG Celje

PETEK, 8. 6.

CELOVEC, v avli slovenske gimnazije - Odbor šolske skupnosti na ZG in ZRG za Slovence
 19.30 Akademija pod geslom »Praznik jezikov - praznik barv«
 ZILJSKA BISTRICA, farna cerkev
 20.00 Koncert Baročnega kvarteta iz Ljubljane

SOBOTA, 9. 6.

LJUBELJ, na avstrijski strani - Mauthausen Aktiv Kärnten/Koroška Slavnostna prireditve v spomin na KZ Ljubelj sever. Slavnostna govornika: Otto Wiesner, Potsdam/Berlin in Gerard Sonnenschein, Gradec
 SPODNJE BOROVLEJE, pri Ravšu - SKD Jepa-Baško jezero
 20.00 Koncert in predstavitev društvene zgoščenke; nastopajo: MoPZ Jepa-Baško jezero, Tamburaški ansambel Loče, mladinska skupina Akzent in otroška skupina Jepca

LIBUČE, galerija Falke - MoPZ »Kralj Matjaž«
 20.00 »Milki Hartman v spomin«, spominska svečanost ob 4. obletnici pesničine smrti

NEDELJA, 10. 6.

MATAJUR - PD Jesenice, PD Celovec, SPD Trst, SPD Gorica
 8.30 Zbirališče v vasi Matajur, ob 11. uri sv. maša
 ŠENTJANŽ, k & k
 10.30 Otroški program »Mali rimski cirkus«. Andrej Roza-Rozman nastopa z varietejem za otroke od šestega leta naprej

PONEDELJEK, 11. 6.

PLIBERK, kulturni dom - kulturna društva v Pliberku, SPZ
 9.00 in 11.00 Otroški program »Živalske novice«. Gostuje gledališče Koper

SREDA, 13. 6.

PLIBERK, kulturni dom - Društvo Kulturni dom, SPD Trta, SPZ
 20.30 MIKOS - klovni iz Moskve

ČETRTEK, 14. 6.

ŠENTILJ, farna cerkev - Cerkevni in farni svet
 10.30 Farni praznik. Sodelujejo: MGV St. Egyden, Cerkevni pevci, Duo Albert & Pavle, gasilci in druga šentiljska društva
 ŽITARA VAS, pri Rutarju - SPD Trta
 12.00 Kolesarski izlet (ob 12.30 ob Ženeškem jezeru; cilj: Breško jezero, navrh piknik

SOBOTA, 16. 6.

DUNAJ, v klubu - KSŠSD
 20.00 Videofilm in fotografije; razstavljajo: Bea Bakondy, Iris Döcker, Miha Horvat

SREDA, 20. 6.

DUNAJ, v klubu - KSŠSD
 19.30 Branje Martina Kuchlinga

ČETRTEK, 21. 6.

CELOVEC, v vrtu Mohorjeve - Dvojezični zbor, SPZ
 19.00 Koncert »Kurt Ostbahn & Combo«. Predskupina »Bališ«

PRAZNUJEJO: Johana Peteršinek iz Hudega Kraja pod Djekšami - 78. rojstni dan; **Rozi Keuschnig** iz Šentjakoba - rojstni dan; **Vinko Lesjak** iz Podgore - 80. rojstni dan; **Marija Mlinar** in **Sonja Vrbinc** iz Škocjana - rojstni dan; **Josef Drobesh** in **Ani Fantič** iz Kamna - rojstni dan; **Adolf Stakne** iz Celovca - 60. rojstni dan; **Romana Notsch** s Čemernice - 18. rojstni dan; **Mici Mak - Vogrinova** s Šajde - 70. rojstni dan; **Nuži Dovjak-Znidarjev** z Borovnice - rojstni dan; **Mici in Janko Malle** s Kota v Selah - 50. obletnico skupnega življenja; **Anton Male** iz Sel - rojstni dan; **Marija Kumer** z Brega - rojstni dan; **Ivanka Picej** iz Šmihela - rojstni dan; **Valentin Srienc** iz Večne vasi - rojstni dan; **Gretka Knelwolf** iz Podkraj - rojstni dan; **Marija Hütter** z Bistrice - rojstni dan; **Marija Roschmann** iz Senčnega kraja - 60. rojstni dan; **Angela Čik** iz Libuč - rojstni dan; **Stanko Kraut** iz Šmihela - 75. rojstni dan; **Alojz Krištof** - 85. rojstni dan; **Miroslav Šnabl** iz Svinče vasi - rojstni dan; **Hanzi Gressl** iz Šentjakoba - rojstni dan; **Engelbert Pernutsch** - osebni praznik; **Hanzi Kučnik** iz Šmar-

DRUŠTVO »GLASBENA ŠOLA« VABI NA

nastope svojih učencev

■ v četrtek, 31. 5., ob 18. uri v Borovljah pri Cingelcu na Trati
 ■ v četrtek, 31. 5., ob 19. uri v ljudski šoli v Ledincah (tudi za Šentjakob)

RADIO KOROŠKA

SLOVENSKE ODDAJE - teletekst 299

ČE 31. 5. ■ 6.08 Dobro jutro, Koroška / Guten Morgen, Kärnten! / Duhovna misel 18.00 Praznična
 PE 1. 6. ■ 18.10 Utrip kulture
 SO 2. 6. ■ 18.10 Od pesmi do pesmi ...
 NE 3. 6. ■ 6.08 Dobro jutro, Koroška / Guten Morgen, Kärnten! 18.00 Praznična
 PO 4. 6. ■ 6.08 Dobro jutro, Koroška / Guten Morgen, Kärnten! 18.00 Glasbena
 TO 5. 6. ■ 18.00 Otroški spored
 SR 6. 6. ■ 18.10 Glasbena mavrica 21.04 Večerni spored

DOBER DAN, KOROŠKA

NE 3. 6. ■ 13.30 ORF 2 • »Mladi rod« praznuje: Priljubljeni šolski časopis skrbi že pol stoletja za pester pouk slovenščine. • Spoznati jezike sosedov: Univerza v Celovcu v poletnih mesecih ponuja jezikovne tečaje slovenščine, nemščine in italijanščine. • Specialna pedagogika voltežiranja: Terapija na hrbtnih konjev. • Zadnji nastop v regionalni ligi? - SAK: Wels. • Za mlade in mlade po srcu: Hostel Humar. • Vokalni ansambel »Voskresenje« iz St. Petersburga gostuje na Koroškem. • Koroška vas za Madagaskar: Zaključno zrebanje tombole bo 10. junija v Velikovcu.

Vsebinsko slovenskega televizijskega sporeda lahko preberete tudi na ORF-teletekstu, stran 299.

Internet: <http://volksgruppen.orf.at>

PO 4. 6. ■ 3.40 ORF2 16.00 TV SLO1 (Pon.)

RADIO KOROTAN

na frekvencah 105.5, 106.8 in 100.9

PO-PE ■ 6.00 Dobro jutro, sonce 8.00 Viša 8.30 Živa 14.00 Viša 14.30 Korotanov zimzelen 15.00 Kratek stik 16.30 KoroDan (KORO-žurnal 17.15-17.30)

SO ■ 7.00 Domača budilka 8.30 Korotanov mozaik 14.00 Južni veter 16.00 Smrklja

NE ■ 6.30 Sedem pred sedmo 7.00 Domača budilka 8.00 Otroški vrtljak 8.30 Zajtrk s profilom 14.00 Iz zlate dvorane 15.00 Zborovska 15.30 Čestitamo in pozdravljamo 17.30 Šport in kratke vesti

RADIO AGORA 105,5

Tel. 0463/418 666 Faks: 418 666 99 e-mail: agora@magnet.at

PE 1. 6. ■ 10.00 Kalejdoskop 11.00 BBC News 11.06 Tedenski obzornik 12.00 Poročila 12.07 Na današnji dan 12.13 Divan 13.00 Zrcalo kultura 18.00 Otroški kotichek: Uganke 18.15 Govorim - govoriš (pon.) 18.45 Poročila 19.00 Proud to be Loud 20.00 BBC News 20.06 The Teen Beat Attack / DJ Line 22.00 Rdeči boogie / glasbeni magazin 23.00 Ta mera (pon) 24.00 Soundtrack tedna: Taxi Driver 01.00 Glasba - jazz/world

SO 2. 6. ■ 10.00 Forum 11.00 BBC News 11.06 Labirinti sveta 11.30 Campus 12.00 Poročila 12.07 Na današnji dan 12.13 Divan 13.00 Svet je vas 18.00 Glasba 18.45 Poročila 19.00 V pogovoru (pon.) 20.00 BBC News 20.06 Yugo-Rock 23.00 Siesta 24.00 Glasba - jazz/world

NE 3. 6. ■ 10.00 Evropa v enem tednu 11.00 Literarna kavarna: Kam me vodite, moje noge / branje v romanes in nemščini 12.00 Poročila 12.07 Na današnji dan 12.13 Divan 12.30 Special: Armutsnetzwerk 18.00 Rdeči Boogie (pon.) 18.45 Poročila 19.00 Music for the Masses / glasbeni magazin 21.00 The Rest of the Day 22.00 For Those About to Rock 24.00 Glasba - jazz/world

PO 4. 6. ■ 10.00 Kalejdoskop 10.30 Na dan z besedo 11.00 BBC News 11.06 Zdrava ura: dr. Franz Inzko 12.00 Poročila 12.07 Na današnji dan 12.13 Divan 13.00 Druga glasba: Slovenski interpreti 18.00 Otroški kotichek: Uganke 18.45 Poročila 19.00 Sto decibelov 20.00 BBC News 20.06 Take the Jazz Train 22.00 Context XXI 23.00 Zrcalo kultura (pon.) 24.00 Glasba - jazz/world

TO 5. 6. ■ 10.00 Kalejdoskop 11.00 BBC News 11.06 Govorim - govoriš 12.00 Poročila 12.07 Na današnji dan 12.13 Divan 13.00 V pogovoru 18.00 Otroški kotichek: Uganke 18.30 Na dan z besedo 18.45 Poročila 19.00 Kakkoi 20.00 BBC News 20.06 Noche Latina 21.00 Campus (pon) 22.00 Literarna kavarna (pon.) 23.00 Vešča / Nachtfalter 00.30 Glasba - jazz/world

SR 6. 6. ■ 10.00 Kalejdoskop 10.30 Na dan z besedo 11.00 BBC News 11.06 Literatura je dogodivščina 11.15 Voz latina 12.00 Poročila 12.07 Na današnji dan 12.13 Divan 13.00 Po Koroškem 18.00 Otroški kotichek: Uganke 18.15 Govorim-govoriš (pon.) 18.45 Poročila 19.00 Izven zakona 20.00 BBC News 20.06 Ruff Radio / Hip Hop 22.00 Mad Force / Hip Hop 24.00 Special (pon.) Armutsnetzwerk 01.00 Glasba - jazz/world

ČE 7. 6. ■ 10.00 Kalejdoskop 11.00 BBC News 11.06 Govorim - govoriš 12.00 Poročila 12.07 Na današnji dan 12.13 Divan 13.00 Ta mera ženski magazin 18.00 Otroški kotichek: Uganke 18.30 Na dan z besedo 18.45 Poročila 19.00 Yesterday & Today 20.00 BBC News 20.06 Freak Show 21.00 Glasba 22.00 Svet je vas (pon.) 23.00 Sto decibelov 24.00 Glasba - jazz/world

čestita

jete v Rožu - rojstni dan; **Janja Ogris** iz Drabunaž - rojstni dan; **Rozi Kogoj** iz Lobnika - 60. rojstni dan; **Franč Vavti** iz Podkraj - rojstni dan; **Slavko Einspieler** iz Gorič - rojstni dan; **Niko Kupper** iz Celovca - rojstni dan; **Tonč Malle** iz Šentjanža - rojstni dan;
 Za posredovanje imen slavljenk in slavljenecv se zahvaljujemo predvsem slovenskemu oddelku ORF v Celovcu!

Slovenski vestnik - usmerjenost lista seštevek mnenj izdajatelja in urednikov s posebnim poudarkom na narodnopoličnem interesu. SV prejema podpore iz sredstev za pospeševanje narodnih manjšin.

tel. 0463/514300-0 • faks -71

UREDNICIA
 Sonja Wakounig (-50)
 E-mail: sonja.wakounig@slv.at
 Tajništvo Urška Brunnik (-14)
 Naročniška služba Milka Kokot (-40)
 Prireditve Andrea Metschina (-22)

IZDAJATELJ IN ZALOŽNIK
 Zveza slovenskih organizacij na Koroškem
 TISK
 Založniška in tiskarska družba z o. j. DRAVA
 tel. 0463/50566
 VSI
 Tarviser Straže 16, A-9020 Klagenfurt/Celovec

INTERVJU

Znanost približati javnosti

Skoodinorko »Science Week Austria« na Koroškem Herto Lausegger s celovške univerze, ki je skupno s raznimi partnerji izvedla okrog 70 projektov, se je pogovarjal Mirko Štukelj

Kakšni so cilji znanstvenega tedna »Science Week Austria«?

Avstrijski teden znanosti je namenjen najširši javnosti in je letos potekal že drugič. Gre predvsem za to, da univerze, znanstveni inštituti posredujejo višjim, srednjim in osnovnim šolam to, kar se dogaja za kulisami na razumljiv način. Ob tem pa naj se partnerji spoznajo in zblížajo. V okviru avstrijskega tedna znanosti smo izvedli okrog 100 prireditve. Največ jih je bilo na jugovzhodnem delu Koroške. Eno težišče je bilo v Wolfsbergu in Pliberku. Tu so bile prireditve dvo in celo trijezične. Program letošnjega tedna je bil tudi prirojen evropskemu letu jezikov. Višja

šola za gospodarske poklice v Šentpetru je izvedla kar šest jezikovnih projektov.

Kdo je sodeloval v okviru tega tedna?

Na gradu v Wolfsbergu so sodelovali slavistični inštituti iz alpsko-jadranskega prostora. Prišli so dialektologi iz Maribora, Ljubljane, Kopra, Trsta in Pulja in nas seznanili z raznimi dialektološkimi projekti.

Kakšen je bil odziv na prireditve?

Odziv je bil po vsej Koroški – od Šmohorja pa do Labotske doline izjemno zadovoljiv. Zelo plodno je bilo tudi sodelovanje s predstavniki koroškega gospodarstva, na primer s Technologie Kärnten in društvom za pospeševanje gospodarstva v Labotski dolini. Ti so nas gmotno podprli pri izdaji prireditvenega koledarja.

Načrti za prihodnje leto?

Naslednje leto bo Science Week

Koordinatorka Herta Lausegger

Foto: Štukelj

potekal od 7. do 17. junija 2002. Lahko rečem, da sem zelo optimistična in veseli me, da se za ta teden zanima vedno več podjetij, med drugim tudi firma Infineon v Beljaku, ki bi rada sodelovala pri naših projektih. Od promocije znanosti v javnosti ima namreč korist tudi gospodarstvo. V začetku junija imamo s podjetjem Infineon prvo srečanje, kjer bomo razpravljali o možnostih sodelovanja.

Hvala za pogovor!

KNJIŽNA NOVOST

Izšel je nov Dehio

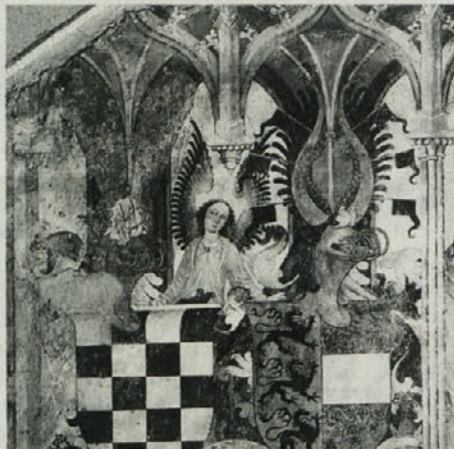
Dehio – kaj je to? Georg Dehio je bil arhitekt in zgodovinar v Strasbourgu, ki je pred skoraj natančno 100 leti prvi začel s sistematskim katalogiziranjem kulturnih spomenikov; po njem so tudi danes poimenovani priročniki s podatki o kulturnozgodovinskih zgradbah.

Zvezni urad za spomeniško varstvo v Avstriji je izdal že tretjo, razširjeno in popravljeno naklado Dehia za Koroško.

Zadnja (druga) izdaja je iz leta 1981, zato je bilo posodobljenje nujno potrebno. Obsežna knjiga je pridobila kar 300 strani in jih ima vse skupaj 1157. V njej so podrobno opisane vse važne in važnejše zgradbe in iz-

kopanine na Koroškem, v novi izdaji pa so opisani poleg sakralnih zgradb, gradov in palač prvič tudi profane zgradbe sodobnega časa, ki so arhitektonsko pomembne. Dodali so tudi opise značilnih kmečkih hiš na Koroškem, zanimivo pa je, da so dodali tudi dvojezična imena krajev na južnem Koroškem – še zdaleč ne povsod, pa vsaj tam, kjer velja tudi »uradna« dvojezičnost.

Priročnik, katerega prejšnji izdaji sta že razprodani (kar je izdajatelj baje silno presenetilo) in ni dvoma, da bo šla tudi tretja dobro v prodajo, saj je informativen tako za poklicne

Naslovno stran priročnika krasi detajl s freske Tomaža Beljaškega v samostanski cerkvi v Šentpavlu

zgodovinarje, arhitekto, turistične vodiče kot tudi za vse, ki se zanimajo za kulturno zgodovino dežele.

Dehio stane 650 šilingov in ga dobite dejansko v vsaki knjigarni. S. W.

ZA LJUBITELJE

Predmeti iz muzejskih trgovin

Knjigo, ki vam jo želim danes predstaviti in ki ima na moji knjižni polici prav posebno mesto, večkrat vzamem v roke. Najbrž pri vseh, ki smo kdaj občutili čar nastajanja zgodovine o starih muzejskih predmetih, vzpodbudi prav posebne občutke.

Muzeji že dolgo niso več prostori, kjer si obiskovalec lahko ogleduje le mrtve predmete brez zgodbe, vse bolj so prizorišča različnih dogajanj. Del večine sodobnih muzejev pa so v zadnjem času tudi muzejske trgovine, ki ponujajo replike najzanimivejših in najlepših predmetov iz muzejskih zbirk.

Prav predmete, ki jih je možno kupiti v slovenskih muzej-

skih trgovinah, je iz njihove anonimnosti izbežala avtorica Tea Černe, ki je v samozaložbi izdala knjigo z naslovom »Zgodbe muzejskih predmetov«. V osemnajstih muzejskih trgovinah je izbrala petintrideset replik med seboj različnih predmetov s področja arheologije, etnologije in zgodovine, ki jim je skupno to, da so vsi uporabni kot darilo ali kot spominček. Med njimi najdemo rimsko oljenko, svečnik, različne prstane, uhane in okrasne zaponke, čaše in posodice, potiskane svilenе rute, idrijsko čipko, vaško situlo, in še bi lahko naštevati.

Lahko samo občudujemo fotografije predmetov in si ob

tem zamišljamo, komu – če ne kar sebi – bi jih podarili. Lahko pa se natančno seznanimo s kulturno-zgodovinskimi obdobji, iz katerih izbrani predmeti izvirajo. Opisane so priložnosti, ob katerih so se uporabljali, njihov pomen in simbolika. Kjer je potrebno, je predstavljen tudi izvor materiala in postopek izdelave.

Tea Černe je knjigo namenila vsem, ki se zanimajo za kulturno dediščino, z njo pa je, kot je zapisala, želela zmanjšati informacijsko vrzel med obiskovalci in muzeji. Prav gotovo pa je z njo ponudila tudi enega od odgovorov, kako muzej narediti zanimiv, »nedotakljive« muzejske predmete pa približati obiskovalcem do te mere, da bi si jih želeli odnesti domov.

Irena Destovnik

ZVEZA KOROŠKIH PARTIZANOV IN PRIJATELJEV PROTIFAŠISTIČNEGA ODPORA TUDI LETOS VABI NA

tovariško srečanje protifašistov in demokratov

ki bo v nedeljo, 24. junija 2001, s pričetkom ob 14. uri pri Peršmanu v Podpeci nad Železno Kaplo.

Spet se bomo zbrali na zgodovinskem kraju protifašističnega boja na Koroškem, da skupaj obudimo spomin na čase, ko smo se uprli nacifašističnemu nasilju in se na strani zavezniških sil borili za svobodo, demokracijo in mirno sožitje. V tem smislu naj bo prireditve izraz naše zvestobe izročilom protifašističnega boja.

Na sporedu bodo poleg polaganja vencev ob spomeniku protifašističnega boja govori in nastopi kulturnih skupin. Za zaključek pa bo sledilo družabno srečanje, kjer bo za družabnost skrbel Godba na pihala iz Šmihela, ki bo sodelovala tudi pri otvoritvi obnovljenih prostorov.

V okviru letošnje prireditve bo namreč možnost ogleda obnovljenih in na novo zgrajenih prostorov ter urejenega okolja. Seznanili pa se bomo tudi s predlogi nemško govorečih prijateljev za širjenje dejavnosti Spominskega doma pri Peršmanu v širši avstrijski in evropski prostor.

Vabimo vas, da se s svojci, prijatelji in znanci udeležite našega tradicionalnega srečanja. Inž. Peter Kuhar, predsednik ZKP

Krstna izvedba novega koncerta »OHJO« Kurta Ostbaha & Kombo na Koroškem

v četrtek, 21. 6. 2001 – 19.00

na dvorišču Mohorjeve/ Celovec, 10.-Oktoberstr. 25

Willi Resetarits je kot Kurt Ostbahn postal rock-idol avstrijske mladine. Z vročimi zvoki (tudi ameriški hiti) in šaljivimi ter zbadljivimi besedili se je Kurt Ostbahn vtisnil v ušesa in srca Avstrijcev. Posebnost Willija Resetaritsa je, da je ostal zvest svojim idealom in da tudi kot zelo uspešen umetnik ne soli pameti mladim navijačem, temveč da jim pove res nekaj »pametnega«. Gradiščanski Hrvat Willi Resetarits je ostal zvest svojim koreninam in se vedno znova zavzema za narodne skupnosti v Avstriji. S svojo Integracijsko hišo na Dunaju je pokazal, da uspeh lahko pomaga, saj njegov angažma za manjšine sprejme tudi večina, če to pove Ostbahnkurti – in to pri vsakem koncertu.

Zelo smo veseli, da smo pridobili Ostbahnkurtija & Kombo za krstno izvedbo novega koncerta »OHJO«. Kot prireditelji vemo, da so Resetaritsovi koncerti poleg glasbenega užitka znak za sprejemanje in strpnost ter da nagovorijo predvsem mladino.

Kot predskupina bo nastopila na rockovskem področju obetavna skupina Bališ. Bališ ima podoben glasbeni koncept kot Kurt Ostbahn & Kombo. Za novo skupino je seveda velika čast, da lahko nastopajo s tako veliko zvezdo. Kot Dvojezični zbor stremimo za tem, da na sodoben in mladostni način na kulturnem področju nastopamo proti nestrpnosti in se zavzemamo za enakopravnost avstrijskih narodnih skupnosti.

DOBRODELNA AKCIJA

Deželni šolski svet podpira gradnjo koroške vasi

Dr. Heiner Zechmann, predsednik deželnega šolskega sveta, je na direktorije koroških višjih šol in na okrajne šolske svete razposlal poročilo, naj šolske oblasti podprejo akcijo za gradnjo koroške vasi za otroke smetiščarjev na Madagaskarju. »Ta gradnja je velikega pomena. Ne samo za ljudi, ki živijo brez upov na robu družbe, temveč za vso našo šolsko mladino, ki se zdaj vpraša o svojem socialnem zadržanju.« Dijaki in šolarji dobro reagirajo. V zadnjih dveh tednih akcije je v ospredju prodaja srečk (na voljo so v naših posojilnicah in na šo-

lah) po 20 šilingov.« Glavne nagrade so poleti po vsem svetu, med drugim na Madagaskar, Mauritius in v New York, avventure v zraku, na zemlji in pod njo. Zaključno žrebanje bo z nastopom slovitega Nockalmquintetta in okteta Suha v nedeljo, 10. junija 2001, ob treh popoldne v velikovškem gradu.

Pismo bralca

Pogovor z mag. Voukom Srčno se zahvaljujem Slovenskemu vestniku za objavo stvarnega in informativnega pogovora z bivšim predsednikom Zbora narodnih predstavnikov mag. Rudijem Voukom; pogovor je nazorno prikazal važnost dveh časopisov koroških Slovencev, saj je bil odstop uspešnega človeka Našemu tedniku vreden le 12 cm² ...

Franc Kattinig, Rožek, član Zbora narodnih predstavnikov

REGIONALNA LIGA

SAK na poti v koroško ligo

Slovenski atletski klub se poslavlja iz 3. avstrijske nogometne lige. V 29. in predzadnjem krogu prvenstva regionalne lige-sredina so varovanci trenerja Lojzeta Jagodiča v gosteh izgubili proti moštvu Blau Weiss Linz z 1 : 2 (0 : 0) in tako zdrsnili spet na zadnje mesto lestvice. Pred zadnjim krogom prvenstva so možnosti za obstanek v ligi za SAK več ali manj samo še teoretične: slovenski nogometaši morajo v zadnjem krogu (1. junija, ob 18.30 uri na domačem igrišču v Trnji vasi) zmagati proti Welsu, istočasno pa mora sotekmec za izpad St. Florian, ki ima tri točke več, prav tako na domačem igrišču ostati brez točk proti Šentvidu. Toda tudi v tem primeru bi SAK preživel samo, če bi iz regionalne lige izpadli samo dve ekipi. To pa bi se

zgodilo samo tedaj, če bi novi prvak Pasching dobil kvalifikacijo za vstop v 1. divizijo.

Vsekakor rešilno 13. mesto za SAK ni več dosegljivo, saj znaša zaostanek kar sedem točk.

SAK je tekmo proti BW Linzu skoraj 60 minut igral z desetimi igralci, saj je sodnik že v 32. minuti izključil Wolfganga Eberharda. Dokaj slabi domačini so v prvi polovici drugega polčasa povedli z 2 : 0, častni gol za SAK pa je dal prav tako domačin z avtogolom v 67. minuti. Za osvojitev vsaj točke SAK ni imel več moči.

I. L.

Postava SAK: Matschek; S. Sadjak; Zankl, A. Sadjak, R. Ora_e (56. I. Woschitz); Eberhard, Roy, Šmid, Darmann; Miklau (56. Chr. Woschitz), Jovanovič

Strelci golov: 1 : 0 Wilflingse-der (48.), 2 : 0 Wahlmüller (63.), 2 : 1 Burgstaller (67./avtogol)

Vsi rezultati 29. kroga: BW Linz – SAK/Posojilnica Bank 2 : 1, Hartberg – St. Florian 6 : 0, Eintracht Wels – Donau Linz 0 : 3, Šentvid B 1 : 1, SV Spittal – SV Lendorf 1 : 3, Gratkorn – Voitsberg 6 : 2, Pliberk – Kapfenberg 0 : 1, WAC – Zeltweg 4 : 2

Lestvica po 29. krogu: 1. Pasching 53, 2. Kapfenberg 50, 3. Hartberg 47, 4. Pliberk 47, 5. Gratkorn 45, 6. Donau Linz 44, 7. BW Linz 42, 8. Šentvid 41, 9. SV Spittal 39, 10. Zeltweg 37, 11. Voitsberg 36, 12. Eintracht Wels 35, 13. WAC 33, 14. St. Florian 29 (31 : 54), 15. SV Lendorf 28 (22 : 46), **16. SAK 26 (29 : 46)**

PODLIGA VZHOD

Pravična delitev točk – 2 : 2 (1:0)

Kljub poletni vročini je moštvo Klopinj, ki se bori proti izpadu v podligi vzhod, pričel zelo prizadevno in si priigral tudi nekaj priložnosti. Bilčovščani so se bolj koncentrirali na

ni so nato popustili in se pomaknili v lastno polovico, nekateri pa so bili z glavo že v kabini. Gostje so vedno spet nevarno napadali in kar dvakrat izkoristili nepazljivost domače

Hitri in nevarni napadalec Veladčič (desno)

Foto: Stukej

konterje in v 35. minuti je nepričakovano povedel nevarni legionar V. Veladčič z 1 : 0. Veselje je bilo veliko. Po pavzi so favorizirani domačini le nekoliko stopnjevali pritisk in A. Kavčič je z lepim strelom v 54. minuti povišal na 2:0. Domači-

obrambe in še izenačili z dvema lepima goloma (v 66. in 85. minuti). Na obeh straneh pa je vratnica preprečila nadaljnje zadetke. Z remijem pa se Bilčovš še ni dokončno otresele skrbi o izpadu.

M. Š.

SLOVENSKI ŠPORTNI PABERKI

Slovenke med rokometno elito

Rokometašice Slovenije so na povratni kvalifikacijski tekmi za uvrstitev na svetovno prvenstvo igrale v jugoslovanskem Nišu z Makedonijo 28 : 28 in se po zmagi v Ljubljani (29 : 22) zlahka uvrstile na decembrsko SP v Italiji. Slovenke so ves čas nadzorovale potek tekme, v napadu pa so bile najbolj učinkovite Frešerjeva s sedmimi ter Dolerjeva in Odrova s po šestimi zadetki.

Slovenski odbojkarji prvič na EP

Po zmagi s 3 : 0 proti odbojkarjem iz Bosne in Hercegovine so se slovenski odbojkarji dokončno uvrstili na evropsko prvenstvo, ki bo septembra v češki Ostravi. V peti tekmi so dosegli peto zmago in za seboj pustili ob Bosancih še Portugalce in Turke. Zadnja tekma s Turki bo le prestižnega pomena.

Košarkarji Olimpije korak do naslova

Po zmagi 88 : 77 v gosteh pri košarkarjih novomeške Krke, ljubljanska Union Olimpija vodi v boju za naslov slovenskega prvaka že z 2 : 0 v zmagah in ji do naslova manjka le še ena zmaga, katero so imeli priložnost doseči že sinoči v svoji hali Tivoli. Ljubljanci so si nedeljsko zmago »primestali« v zadnji četrtini, katero so dobili za 10 točk in izkoristili nezbranost Dolenjcev v napadu. Kovačič je dal 27, Bečirovič pa 15 točk.

D. T.

ZSŠDI

Jure Kufersin naprej predsednik

30. redna skupščina Združenja slovenskih športnih društev v Italiji (ZSŠDI) v dvorani goriške pokrajine, katere se je udeležilo 38 od 52 članic združenja, je za nadaljnja štiri leta izvolila novo vodstvo, kateremu bo predsedoval dosedanji predsednik Jure Kufersin. V izvršni odbor, v katerem je nekaj novih obrazov, so bili nadalje izvoljeni Marko Ban, Andrej Brisco, Dario Kante, Ivan Peterlin, Gorazd Pučnik in Livio Rožič. Člani nadzornega odbora so: Radivoj Pečar (predsednik), Dario Gergolet in Livio Valenčič.

Vnovič izvoljeni predsednik Kufersin je v svojem poročilu uvodoma poudaril, da je športno gibanje v odnosu do obeh krovnih organizacij (SKGZ in SSO) doživelo sicer velike pozitivne premike, a se še vedno čuti zapostavljeno v primerjavi z nekaterimi drugimi dejavnostmi. Dokaz te zapostavljenosti sta po predsednikovem mnenju tudi črtanje člana o športu pri sprejemanju zaščitnega zakona (ob nevednosti Združenja) in neuresničitev sklepa, sprejetega pred leti v Ljubljani, da pripada športu 10 % sredstev, ki prihajajo v zamejstvo iz Slovenije.

Sedanji položaj je ZSŠDI spraval v negotov položaj,

predvsem kar se tiče finančnih sredstev. Ostaja dvom, da bi bilo bolje, če bi šli svojo pot. To je zadnjič, da se ZSŠDI pokori splošnim interesom. »Odslej se bomo poslužili vseh možnosti v obrambo naših interesov, pri tem ne smemo pozabiti, da naše gibanje šteje več tisoč ljudi«, je dejal Kufersin.

Iz Kufersinovega poročila je torej bilo mogoče razbrati začudenje ZSŠDI nad neenačkovnim obravnavanjem športa, ki se zlasti zaradi svojega kapilarnega dela z najmlajšimi ima za najbolj učinkovitega branika slovenske identitete, branika, od katerega ima koristi celotna skupnost, s kasnejšo vključitvijo mladih tudi v druge slovenske sredine, od šole do kulturnih društev. Prav skrbi za delo z otroki je Kufersin namenil večji poudarek v drugem delu svojega poročila in dejal, da jo je mogoče zagotoviti predvsem z utrditvijo organizacijskih in strokovnih kadrov v športnih društvih.

Kufersin je tudi opisal (ambiciozen) delovni program za naslednje štiriletnje. Tako naj bi ZSŠDI do aprila prihodnjega leta pripravila vse potrebne vsebinske analize in programska izhodišča za kongres o športu, na katerem bi postavili temelje za bodoče delovanje. Na občnem zboru ZSŠDI so poleg gostitelja, predsednika goriške pokrajine Giorgia Brandolina, spregovorili še podpredsednik deželne sveta Miloš Budin, predsednik SKGZ Rudi Pavšič ter David Grinovero za SSO.

I. L.

NOGOMET/SLOVENIJA

Mariborčani petič zapored prvaki

Minulo nedeljo se je končalo 10. državno prvenstvo v samostojni Sloveniji, še petič zapored pa so prvaki postali nogometaši Maribora Pivovarne Laško. Prvenstvo je bilo zanimivo in napeto praktično do zadnjega sodnikovega žvižga, saj sta prvo-uvrščeni Olimpija in Maribor v nedeljo igrala pred 8.500 gledalci derbi za Bežigradom in v medsebojnem obračunu odločila o najboljši ekipi v Sloveniji in o kvalifikantu za ligo prvakov.

Mariborčanom je za naslov prvaka zadoščala točka, tako da je končni rezultat 1 : 1 pomenil, da pokal ostaja na Štajerskem. Madžarski Hrvat Barnabas Sztipanovics je Štajerce povedel v vodstvo v 69. minuti tekme, v 82. minuti pa

je Sebastjan Cimerotič uspel le izenačiti. Ljubljanci so v zadnjih minutah vijoličaste stisnili v njihov kazenski prostor, toda zadetka, ki bi jim po petih sušnih letih prinesel prav tako peti naslov prvaka, niso uspeli doseči.

Kakšnih 2000 navijačev je presrečnih zapuščalo Ljubljano, predvsem zaradi prestižne zmage nad nogometaši iz prestolnice in upanja, da se Mariborčanom prihodnje leto ponovno posreči zaigrati v ligi prvakov. V pokalu Uefa bosta igrala Olimpija in HiT Gorica, v pokalu Intertoto pa celjski CMC Publikum.

Rezultati 33. igralnega dne: Olimpija – Maribor PL 1 : 1, Mura – Rudar (Velenje) 2 : 1, Dravograd – Domžale 2 : 0, Korotan – CMC Publikum 1 : 2, Koper – HiT Gorica 3 : 2, Tabor (Sežana) – Primorje 0 : 5 **Končni vrstni red:** Maribor 62 točk, Olimpija 60, Primorje 56, Mura 51, Publikum 50, Koper 46, HiT Gorica, Rudar in Korotan po 43, Domžale 37, Dravograd 35, Tabor 28

D. T.